

Αριθμ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ: 8646
Ημερομ. Κατάθεσης: 17/9/2025

ΠΑΣΟΚ-ΚΙΝΗΜΑ ΑΛΛΑΓΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

Αθήνα, 17 Σεπτεμβρίου 2025

ΠΡΟΣ: Τον Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών

Τον Υπουργό Εσωτερικών

Τον Υπουργό Περιβάλλοντος και Ενέργειας

ΘΕΜΑ: Θεσμοθέτηση και εφαρμογή αντισταθμιστικών – ανταποδοτικών ωφελημάτων για τους Δήμους της Ανατολικής Αττικής λόγω της λειτουργίας του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος»

Κύριοι Υπουργοί,

Η λειτουργία του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος» αποτελεί αναμφισβήτητο κρίσιμο στοιχείο της εθνικής υποδομής, συμβάλλοντας σημαντικά στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας και στην ενίσχυση της συνδεσιμότητας της Αθήνας με τον διεθνή χώρο. Ωστόσο, οι περιβαλλοντικές, κοινωνικές και αναπτυξιακές επιπτώσεις που προκαλεί στην ευρύτερη περιοχή της Ανατολικής Αττικής, και ειδικότερα στους Δήμους Σπάτων – Αρτέμιδος, Κρωπίας, Μαркоπούλου, Παιανίας και Ραφήνας – Πικερμίου, είναι έντονες, διαχρονικές και πολλές φορές υποβαθμίζουν σημαντικά την ποιότητα ζωής των κατοίκων και τις δυνατότητες βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης. Κρίσιμη συνεισφορά σε αυτό, διαδραματίζει το γεγονός ότι, μέχρι σήμερα, δεν έχει θεσμοθετηθεί ένα διαρκές, δίκαιο και διαφανές πλαίσιο αντισταθμιστικών παροχών προς τους Δήμους που επιβαρύνονται άμεσα από τη λειτουργία του αεροδρομίου.

Με αφορμή την πρόσφατη υπογραφή (τέλη Ιουλίου) των πρώτων έργων επέκτασης του «Ελευθέριος Βενιζέλος», συνολικού προϋπολογισμού περίπου 188 εκ. €, για την κατασκευή νέας πίστας και πολυώροφου πάρκινγκ, τα οποία αποτελούν την αρχική φάση του συνολικού προγράμματος επέκτασης του ΔΑΑ, καθίσταται ακόμη πιο επιτακτική η ανάγκη για τη θέσπιση ενός σταθερού και διαφανούς πλαισίου αντισταθμιστικών παροχών προς τους Δήμους που υφίστανται τις άμεσες επιβαρύνσεις.

Η ευρεία επέκταση, που στοχεύει στην αύξηση της χωρητικότητας του αεροδρομίου από τα 26 σε 40 εκατ. επιβάτες έως το 2032 μέσω επενδύσεων ύψους περίπου 1,28 δισ. €, αναμφισβήτητα θα εντείνει τις περιβαλλοντικές και κοινωνικές πιέσεις στις ήδη επιβαρυνμένες περιοχές.

Η έντονη ηχορύπανση, που σύμφωνα με τεκμηριωμένες μετρήσεις υπερβαίνει συστηματικά τα επιτρεπτά όρια, η ατμοσφαιρική ρύπανση και η περιβαλλοντική επιβάρυνση που προκαλείται από τις αυξημένες αεροπορικές δραστηριότητες, η αυξημένη κυκλοφοριακή συμφόρηση και οι δυσμενείς πολεοδομικές ρυθμίσεις (Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου – ΖΟΕ) συνθέτουν ένα πολυδιάστατο πρόβλημα, το οποίο απαιτεί όχι μόνο τη λήψη μέτρων περιορισμού των οχλήσεων, αλλά και την αποκατάσταση της κοινωνικής ισορροπίας με τη μορφή αντισταθμιστικών ωφελημάτων προς τις τοπικές κοινωνίες.

Η ανάγκη για θεσμοθέτηση ενός σταθερού και δίκαιου πλαισίου αντισταθμιστικών παροχών είναι επιτακτική, καθώς οι Δήμοι της Ανατολικής Αττικής σηκώνουν το βάρος των συνεπειών μιας υποδομής εθνικής σημασίας χωρίς να έχουν λάβει μέχρι σήμερα ανάλογα ανταποδοτικά οφέλη. Τα αντισταθμιστικά αυτά οφέλη μπορούν να διαμορφωθούν σε οικονομικούς πόρους, σε έργα περιβαλλοντικής αποκατάστασης, σε υποδομές κοινωνικής ωφέλειας, καθώς και σε δράσεις ενίσχυσης της τοπικής ανάπτυξης και απασχόλησης, ενίσχυση του αγροτικού εισοδήματος των εν λόγω περιοχών με εκμετάλλευση ΑΠΕ και υδάτων.

Επιπλέον, οι δύο σχετικές κοινοβουλευτικές ερωτήσεις που έχουμε καταθέσει, τον Ιανουάριο του 2024 (αριθ. πρωτ. 2818) και τον Απρίλιο του 2025 (αριθμ. Πρωτ. 4758), με αντικείμενο την ανεξέλεγκτη ηχορύπανση και την καταπάτηση περιβαλλοντικών όρων από τον Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών «Ελευθέριος Βενιζέλος», υπογραμμίζουν την επιτακτική ανάγκη για ενισχυμένο έλεγχο, βελτιωμένη εποπτεία και αυστηρή εφαρμογή των ευρωπαϊκών κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τον αεροπορικό θόρυβο και την περιβαλλοντική προστασία. Τα ζητήματα αυτά σχετίζονται άμεσα με την έκταση και τη σοβαρότητα των επιπτώσεων που υφίστανται οι Δήμοι της Ανατολικής Αττικής.

Η εισαγωγή και υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου συστήματος αντισταθμιστικών ωφελημάτων αποτελεί αναγκαία συνθήκη ώστε να ενισχυθεί η ικανότητα των Δήμων να αντιμετωπίσουν τις περιβαλλοντικές

επιπτώσεις μέσω δράσεων ηχομόνωσης σχολικών κτιρίων και κατοικιών, αναπλάσεων και βελτίωσης της ποιότητας ζωής. Παράλληλα, θα προωθηθούν υποδομές βιώσιμης κινητικότητας που θα μειώνουν την κυκλοφοριακή επιβάρυνση, ενώ θα δημιουργηθούν προγράμματα κατάρτισης και απασχόλησης για τους κατοίκους της περιοχής, ώστε να ωφεληθούν απευθείας από τη λειτουργία του αεροδρομίου. Επιπλέον, θα υπάρξει χρηματοδότηση περιβαλλοντικών μελετών και δράσεων αποκατάστασης που θα εναρμονίζουν τη λειτουργία του αεροδρομίου με τις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης. Με αυτόν τον τρόπο, θα επιτευχθεί ουσιαστική κοινωνική δικαιοσύνη, αποκαθιστώντας το αίσθημα δικαίου και συμμετοχής των πληττόμενων κοινοτήτων.

Επισημαίνεται ότι διεθνή παραδείγματα, όπως το αεροδρόμιο Jewel Changi της Σιγκαπούρης, καταδεικνύουν πως η λειτουργία μιας μεγάλης αεροπορικής υποδομής μπορεί να συνδυάζεται με ενίσχυση της τοπικής κοινωνίας και σεβασμό στο περιβάλλον. Στο συγκεκριμένο αεροδρόμιο έχουν υλοποιηθεί έργα όπως συστήματα συλλογής βρόχινου νερού, εκτεταμένοι πράσινοι χώροι, βιώσιμες υποδομές με ήπιο περιβαλλοντικό αποτύπωμα και δράσεις κοινοτικής συμμετοχής. Αντίστοιχες πρακτικές μπορούν και πρέπει να προσαρμοστούν και στην περίπτωση του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών, με στόχο τη δίκαιη και περιβαλλοντικά υπεύθυνη συνύπαρξη του αεροδρομίου με τις γύρω περιοχές.

Επειδή η θέσπιση και εφαρμογή αντισταθμιστικών ωφελημάτων αποτελεί αδήριτη ανάγκη για την προστασία της δημόσιας υγείας, την κοινωνική συνοχή και τη βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών που υφίστανται τις σημαντικές επιπτώσεις της λειτουργίας του αεροδρομίου.

Ερωτάσθε κ.κ. Υπουργοί

- 1. Προτίθεστε να θεσμοθετήσετε και να υλοποιήσετε ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο αντισταθμιστικών παροχών προς τους Δήμους Κρωπίας, Μαρκοπούλου, Παιανίας, Ραφήνας – Πικερμίου και Σπάτων – Αρτέμιδος, που θα ανταποκρίνεται στον βαθμό των περιβαλλοντικών και κοινωνικών επιπτώσεων από τη λειτουργία του Διεθνούς Αερολιμένα Αθηνών;**
- 2. Ποια συγκεκριμένα οικονομικά και τεχνικά μέτρα εξετάζονται για να διασφαλιστεί η χρηματοδότηση έργων περιβαλλοντικής αποκατάστασης, ηχομόνωσης, υποδομών βιώσιμης κινητικότητας και κοινωνικών υπηρεσιών στους πληττόμενους Δήμους;**

3. Υπάρχει πρόθεση για σύναψη μνημονίου συνεργασίας ή άλλου νομικά δεσμευτικού πλαισίου ανάμεσα στο κράτος, τη διοίκηση του ΔΑΑ και τους Δήμους, που θα καθορίζει με σαφήνεια τα αντισταθμιστικά οφέλη, τους μηχανισμούς υλοποίησης και την τακτική διαβούλευση με τις τοπικές κοινωνίες;
4. Ποια μέτρα προτίθεστε να λάβετε για τη μείωση της επιβάρυνσης από τους πολεοδομικούς περιορισμούς (ΖΟΕ) που επιβάλλονται στους πληττόμενους Δήμους, ώστε να δοθεί ισορροπημένη λύση μεταξύ περιβαλλοντικής προστασίας και αναπτυξιακών δυνατοτήτων;
5. Πώς θα διασφαλιστεί η ενεργή συμμετοχή των τοπικών κοινωνιών και των δημοτικών αρχών σε όλες τις διαδικασίες που σχετίζονται με τη λειτουργία, επέκταση και τροποποίηση της υποδομής, ώστε να υπάρχει διαφάνεια, διάλογος και έλεγχος;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Μανώλης Χριστοδουλάκης

Αναστάσιος Νικολαΐδης

